

Justice for Iran

عدالت برای ایران

شکایت به سازمان ملل درباره فرزند کمانگر، شیرین علم‌هولی، فرهاد وکیلی و علی حیدریان

۱۸ مهر ۱۳۹۷: عدالت برای ایران همزمان با روز جهانی مبارزه با اعدام با ثبت شکایتی نزد گروه کاری ناپدیدشدگان قهری سازمان ملل خواهان مشخص شدن سرنوشت چهار زندانی سیاسی گرد شد که ۸ سال پیش در زندان اوین اعدام شدند. در ۱۹ اردیبهشت ۱۳۸۹، مقامات جمهوری اسلامی به خانواده‌های فرزند کمانگر، شیرین علم‌هولی، فرهاد وکیلی و علی حیدریان خبر دادند که فرزندان‌شان را اعدام کردند اما هیچ‌گاه پیکر آنان به خانواده‌ها داده نشد و با گذشت بیش از ۸ سال، هنوز محل دفن آن‌ها مشخص نشده است.

عدالت برای ایران طی چهار شکایت‌نامه جداگانه، از گروه کاری ناپدیدشدگان قهری خواسته است تا جمهوری اسلامی ایران را درباره روند غیر قانونی منجر به صدور حکم اعدام و تعیین سرنوشت این زندانیان پاسخگو کند. در درخواستی که عدالت برای ایران به سازمان

ملل فرستاده، شرح کاملی از دستگیری، شکنجه، اتهامات، محاکمه، اعدام و عدم تحویل پیکر این زندانیان، با وجود تلاش‌ها و پیگیری‌های مکرر خانواده‌های‌شان، آمده است.

گروه کاری ناپدیدشدگان قهری سازمان ملل، کسی را که از سوی ماموران دولتی بازداشت و به طور فراقضایی اعدام شده است و پس از اعدام، مقامات رسمی درباره سرنوشت یا محل دفن او پنهانکاری می‌کنند و از به رسمیت شناختن این‌که این عمل را انجام داده‌اند، خودداری می‌ورزند مصداق سر به نیست‌شدگی (ناپدید شدن قهری) می‌داند.

فرزاد کمانگر، آموزگار و فعال مدنی در مرداد ۱۳۸۵ به اتهام «همکاری با پژاک و مشارکت در عملیات بمب‌گذاری» در تهران دستگیر شد. فرزاد کمانگر پیش از اعدام، به مدت ۱۲ سال در شهر کامیاران آموزگار بود. او بارها اتهاماتش را تکذیب کرد و در نامه‌هایی که از زندان نوشت، از فشارهای شدید ماموران امنیتی برای اخذ اعترافات تلویزیونی، سخن گفت. وکیل او، خلیل بهرامیان در مصاحبه با رسانه‌های مختلف، بر بیگناهی موکلش تاکید و از روند غیرمنصفانه محاکمه او، انتقاد کرده بود. به گفته خلیل بهرامیان، محاکمه فرزاد در پنج، شش دقیقه و بدون حضور سایر متهمان انجام شد.

بر اساس اطلاعاتی که از منابع موثق به دست عدالت برای ایران رسیده است، خانواده فرزاد کمانگر برای گرفتن پیکر و گواهی فوت او تلاش‌های بسیاری کردند و هیچ جوابی نگرفتند. آن‌ها بلافاصله پس از خبر اعدام به تهران و به زندان اوین رفتند و از مسئولان زندان پاسخ خواستند. مسئولان به آن‌ها گفتند به دادگاه انقلاب مراجعه کنند. آن‌ها هم به دادگاه انقلاب برای اعلام رسمی خبر اعدام، گرفتن گواهی فوت و تحویل جنازه رفتند. ولی دادگاه هم جواب نداد. آن‌ها سپس به مجلس مراجعه کردند، در مقابل مجلس تحصن کردند و با نمایندگان مجلس صحبت کردند و از آن‌ها خواستند در این رابطه کاری کنند اما همه این تلاش‌ها بی‌نتیجه ماند. مراجعات آن‌ها به استانداری و سایر نهادهای مرتبط نیز با بی‌اعتنایی مقامات روبه‌رو شد.

علی حیدریان نیز به همراه فرزاد کمانگر از سوی نیروهای امنیتی در مرداد ۱۳۸۵ در تهران بازداشت شد. او پس از تحمل شکنجه‌های شدید در دوران بازجویی به اتهام «مشاربه از طریق فعالیت موثر برای گروهک‌های ضد نظام و همچنین نگهداری و قاچاق اسلحه و مهمات» در دادگاهی چند دقیقه‌ای به اعدام محکوم شد. خانواده علی حیدریان به همراه خانواده‌های زندانیان سیاسی گُرد که همزمان با فرزاد اعدام شده بودند، در ۱۲ خرداد ۱۳۸۹ با استاندار کردستان ملاقات کردند و خواهان مشخص شدن چگونگی تحویل پیکر اعدامیان شدند. استاندار کردستان در پاسخ اعلام کرد: «اعدام‌شدگان در محلی که هم‌اکنون به دلیل

شرایط امنیتی قادر به افشای آن نیستیم دفن شده‌اند و پس از گذشت زمان و مساعدبودن اوضاع مسئولین مربوطه محل دفن ایشان را به شما اطلاع خواهند داد.» تا کنون هیچ اطلاعی از محل دفن علی حیدریان به خانواده او داده نشده و هیچ سند و مدرکی دال بر اعدام او در اختیار خانواده گذاشته نشده است.

شیرین علم‌هولی در خرداد ۱۳۸۷ به اتهام عضویت در «گروه پژاک» توسط سپاه پاسداران در تهران دستگیر و پس از تحمل ۲۱ روز شکنجه به زندان اوین منتقل شد. یک هفته پیش از اعدام، شیرین علم‌هولی در نامه‌ای از زندان نوشت که آنچه در طول بازداشت بر او گذشته‌است، کابوس شب‌هایش شده و عوارض جسمی و روانی ناشی از آن، همچنان او را آزار می‌دهد. او در همین نامه تاکید کرد در حالی بازجویی و پس از آن به دادگاه برده شده که حتی زبان فارسی را به خوبی نمی‌دانسته است. خانواده شیرین پس از شنیدن خبر اعدام او بلافاصله به تهران آمدند و برای گرفتن پیکرش به زندان اوین مراجعه کردند. مسئولان زندان تنها لباس و مقداری وسایل شخصی شیرین را به آن‌ها تحویل دادند و در پاسخ به پیگیری‌های خانواده برای تحویل پیکر، آن‌ها را به بهشت زهرا تهران ارجاع دادند. خانواده شیرین به همراه خانواده چهار زندانی سیاسی که همزمان با او اعدام شده بودند به بهشت زهرا مراجعه کردند و در بهشت زهرا به آن‌ها گفته شد که پیکر فردی که شما می‌گویید به بهشت زهرا تحویل داده نشده است. با وجود پیگیری‌های بعدی از زندان اوین، دادگاه انقلاب و دادگستری تهران، تاکنون هیچ پاسخ و اطلاعاتی درباره پیکر شیرین علم‌هولی و گواهی فوت یا هر گونه سند و مدرکی که بتواند اعدام او را تایید کند نیز به خانواده او داده نشده است.

فرهاد وکیلی، فعال سیاسی کرد، در شهریور ۱۳۸۵ در سنندج دستگیر شد و چندین ماه را در سلول انفرادی گذراند. بر اساس شهادت همبندان، او در دوران بازداشت بارها شکنجه شد و بر اثر این شکنجه‌ها کتف او شکسته بود. در بهمن ۱۳۸۶، فرهاد در دادگاهی چند دقیقه‌ای به اتهام «همکاری با گروه پژاک» به اعدام محکوم شد.

خانواده فرهاد وکیلی از ۱۹ اردیبهشت ۱۳۸۹ که از طریق انتشار خبر در رسانه‌ها متوجه اعدام فرهاد، فرزاد کمانگر و علی حیدریان در زندان اوین شدند، پیگیر نحوه اعدام و تحویل پیکر او تا به امروز بوده‌اند ولی هیچ نهادی به آن‌ها پاسخگو نبوده است و پیکری نیز به خانواده‌ها تحویل داده نشده است.

ناپدیدکردن قهری از طریق عدم تحویل پیکر و اختفای محل دفن زندانیان سیاسی در جمهوری اسلامی سابقه زیادی دارد. در تازه‌ترین مورد، پیکر زانیار و لقمان مرادی و رامین حسین پناهی، سه زندانی سیاسی کُرد که در ۱۰ شهریور ۱۳۹۷ اعدام شدند، به خانواده‌هایشان داده نشد. علی‌رغم پیگیری‌های مکرر، مقامات از دادن نشانی محل دفن آن‌ها نیز خودداری کرده‌اند.